

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Țurcan Anatolie,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului și de către avocatul Balaban Sergiu cu părțile vătămate Neaga Mihail și Postica Serghei, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 08 februarie 2019 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Țonu Daniel XXXXX, născut XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 18.12.2015 – 08.02.2019

instanța de apel: 27.03.2019 – 20.05.2019

instanța de recurs ordinar: 14.11.2019 – 15.01.2020

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 08 februarie 2019, Țonu Daniel a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., ce constituie 10 000 (zece mii) lei.

I-a fost explicat inculpatului dreptul de a achita jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se va considera că sancțiunea amenzii este executată integral.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului, de a menține în privința lui Țonu Daniel măsura preventivă, obligația de a nu părăsi țara, până la intrarea sentinței în vigoare.

A fost dispusă păstrarea la dosar pe tot termenul de păstrare, a două recipise, în original, ridicate în baza ordonanței de ridicare din 23.10.2015 (f.d.48-49).

Au fost admise parțial acțiunile civile depuse de Neaga Mihail și Postica Serghei împotriva lui Țonu Daniel despre încasarea despăgubirilor materiale, morale, venitul ratat, dobânda de întârziere și cheltuielile pentru asistența juridică a avocatului.

A fost dispusă încasarea de la Țonu Daniel în beneficiul lui Neaga Mihail - 3000 (trei mii) lei, cu titlu de despăgubiri morale.

Pretențiile lui Neaga Mihail privind încasarea despăgubirilor materiale, venitul ratat, dobânda de întârziere și cheltuielile pentru asistența juridică a avocatului, au fost respinse ca neîntemeiate.

A fost dispusă încasarea de la Țonu Daniel în beneficiul lui Postica Serghei - 2000 (două mii) lei, cu titlu de despăgubiri morale.

Pretențiile lui Postica Serghei despre încasarea despăgubirilor materiale, dobânda de întârziere și cheltuielile pentru asistența juridică a avocatului – au fost respinse ca neîntemeiate.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Țonu Daniel, în perioada XXXXX – XXXXX, având scopul sustragerii bunurilor altor persoane, s-a deplasat pe teritoriul fostei brigăzi de tractoare, amplasată pe str. XXXXX, com. XXXXX, mun. XXXXX, de unde, pe ascuns, la indicația acestuia, mai multe persoane, au încărcate în remorca tractorului de model MTZ 82.1, n/î XXXXX, condus de Racoveț Marcel, și în automobilul de model DAF, n/î XXXXX, condus de Borta Pavel, bunuri ce aparțin lui Postica Serghei, Neaga Mihai și Stepaniuc Serghei, pe care le-a sustras.

În context, lui Postica Serghei i-au fost sustrate: o punte din față pentru autocamionul de model IVECO, în valoare de 11 722 lei, suport pentru fixarea remorcii autocamionului - 4 884 lei, 3 jante roți pentru camion, de 2 930 lei, cauzându-i un prejudiciu material în sumă de 19 536 lei, lui Neaga Mihai i-au fost sustrate: o formă din metal pentru producerea blocurilor din beton FS-4, în valoare de 11 000 lei, o formă din metal pentru producerea tuburilor din beton pentru canalizare și fântâni, de 21 000 lei, cauzându-i un prejudiciu material în sumă de 32 000 lei; lui Stepaniuc Serghei i-a fost sustras un plug agricol, în valoare de 3 087 lei.

Bunurile enumerate supra, în valoare totală de 54 623 lei, au fost depozitate în preajma gospodăriei Valentinei Gore, situată în s. XXXXX, r-nul XXXXX, unde au fost depistate de colaboratorii de poliție.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să fie achitat;

- avocatul Balaban Sergiu în numele părții vătămate Postica Serghei, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei cu

pronunțarea unei noi decizii potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a-l recunoaște pe Țonu Daniel vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d), alin. (4) Cod penal, aplicându-i o pedeapsă sub formă de închisoare cu executarea pe un termen mediu prevăzut de norma penală, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, inclusiv de a deține funcția de primar pe un termen maxim de 5 ani. Admiterea integrală a acțiunii civile înaintată de părțile vătămate a admite integral, încasarea din contul lui Țonu Daniel a prejudiciului material direct, adică a echivalentului bunurilor sustrase, precum au fost apreciate de organul de urmărire penală în sumă de 29 000 lei pentru Postica Serghei și respectiv 113 000 lei pentru Neaga Mihail, încasarea din contul lui Țonu Daniel în beneficiul lui Neaga Mihail a prejudiciului material cu titlu de venit ratat în sumă de 50 400 lei, dobânda de întârziere în sumă de 51 415 lei calculată în suma prejudiciului indicat în rechizitoriu de 11300 lei; prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei, încasarea din contul lui Țonu Daniel în beneficiul lui Postica Serghei a prejudiciului material cu de dobânda de întârziere în sumă de 13 240 lei calculată din suma prejudiciului indicat în rechizitoriu de 29 100 lei; prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei. Măsura preventivă aplicată inculpatului reieșind din soluția adoptată.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul Pascal Veronica a menționat că:

- acest dosar penal a fost pornit ca o răfuială din partea părții vătămate Neaga Mihail, de comun cu unii colaboratori ai IP, fapt regretabil, iar prima instanță a continuat acest joc prin adoptarea unei sentințe ilegale;

- inculpatul vina nu a recunoscut-o și a pledat pentru achitare bazându-se pe 2 aspecte: - ordin procedural, iar pe fond - lipsa vinovăției, iar în sentință nu se regăsește motivarea instanței nici în sensul respingerii, nici în sensul admitterii acestora;

- în sentință prima instanță indică la declarațiile părților vătămate Neaga și Postica care nu au fost date în ședința de judecată, adică ceea ce au declarat sunt în contradicție cu textul expus în sentință.

- contradictorialitatea declarațiilor părților vătămate constă în următoarele: Neaga a declarat că nu cunoaște ce persoană a fost la volanul tractorului, dar s-a deplasat la marginea satului unde a găsit o parte din bunuri pe - pag. 2 a sentinței. I-a cerut șoferului să arate unde a dus lucrurile sustrase. S-au deplasat în sat. XXXXX unde era și tractorul; după ce au încărcat tot ce mai era acolo, a mers din urma la tractor până la XXXXX; pag.3 a sentinței: la volanul tractorului se afla Racoveț, care le-a arătat unde

se află și celelalte bunuri sustrase; un teritoriu părăsit nu departe de locul unde își construiește casă fiica d-lui Țonu;

- conform procesului-verbal de cercetare la fața nu au fost depistate bunurile menționate de acesta. Mai mult la perchezițiile efectuate nu s-au depistat aceste bunuri, cu toate acestea instanța de fond a considerat adevărate și corespunzătoare declarațiile părții vătămate Neaga Mihail, care și-a menținut poziția că toate bunurile declarate de la faza de urmărire penală au fost sustrase de inculpat. Conform probelor din dosar mai multe bunuri nu au fost depistate în momentul efectuării actelor de procedură (percheziție, cercetare la fața locului), dar transmise spre păstrare. De unde au apărut aceste bunuri instanța nu a constatat;

- prima instanță a reținut declarațiile Bortă Pavel, în care se regăsesc frecvente contradicții, începând cu faza de urmărire penală și până în instanța de judecată, ultimul a dat declarații în favoarea sa pentru a se eschiva de la urmărirea penală;

- inculpatul eronat a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod Penal, reieșind din suma prejudiciului;

- conform rapoartelor de expertiză judiciară din 22 iunie 2017 și 01 octombrie 2018, prejudiciul pretins a fi cauzat constituie 25 063 lei, ceea ce conform prevederilor art. 126 Cod penal nu constituie prejudiciu considerabil;

- prima instanță se contrazice în sentință, alege din raport cea mai mare sumă de 11 mii lei și respectiv 21 mii lei pentru formele de metal ca pentru bunuri noi, iar în constatare indică că va da apreciere raportului de expertiză, deoarece bunurile puteau fi degradate, pe când în rapoartele de expertiză menționate expertul a stabilit - bunuri uzate 100% cu prețul de 440 lei;

- OUP și ulterior instanța de judecată au calificat infracțiunea ca consumată, contrar faptelor și probelor din dosar și anume -nu a avut loc însușirea, care constituie un element principal pentru a defini infracțiunea de furt. Bunurile nu au fost însușite de inculpat, fapt demonstrat prin declarațiile martorilor atât a acuzării și a apărării. Tractorul cu bunurile încărcate a fost direcționat de către reprezentanții IP - grupa operativă de a se deplasa în s. XXXXX spre casa dlui Țonu. Cu toate acestea bunurile nu au fost descărcate la inculpat, fapt care demonstrează repetat neimplicarea acestuia în comiterea infracțiunii;

- conform probelor din dosar (proces-verbal de cercetare la fața locului (f.d. 29) și a certificatului de confirmare din 28.06.2016 eliberat de Primăria c. XXXXX, mun. XXXXX locul de „depozitare” este un teren deschis, amplasat pe teritoriul fostei brigăzi de tractoare a cap. XXXXX, care se află

în proprietatea APL com. XXXXX. Astfel, bunurile se aflau pe un teritoriul public, fără pază și fără a fi încredințate spre păstrare, teren abandonat... în paragină cu acces liber pentru orice terț. Aceste bunuri au făcut parte din cota valorică a persoanelor nedeterminate din cap XXXXX. în baza căror documente părțile vătămate au devenit proprietari nu au prezentat, iar instanța a omis să cerceteze acest aspect;

- la data de 30.10.2015 a fost efectuată percheziția repetată la primăria com. XXXXX, colaboratorului primăriei Gore Valentina și domiciliul inculpatului D. Țonu, iar conform proceselor-verbale anexate la materialele cauzei penale cu titlul de probe careva bunuri din cele sustrase nu au fost depistate. Important este și faptul că conform procesului-verbal de cercetare la fața locului nu sunt depistate blocuri FS, scara din metal, pilonii din metal și lemn (3 m³), iar conform recipisei (f.d.76) sunt transmise la păstrare către Neaga Mihail. Lipsa acestor bunuri ca obiect al infracțiunii sunt reflectate și în rapoartele de expertiză judiciare menționate mai sus, prin care expertul declară că la fața locului lipsesc aceste bunuri. Bunurile depistate (planșe, blocuri de fundație) conform procesului- verbal de cercetare la fața locului din 31.10.2015 sunt proprietatea inculpatului, procurate în baza contractului nr.01-14.01.2015 de la SA „Armo-Beton” care nu constituie obiectul infracțiunii(f.d. 136-142);

- la materialele cauzei nu există nici o probă care ar demonstra însușirea bunurilor de către Daniel Țonu. Mai mult aceste bunuri au fost depistate la persoane terțe, locuitori ai s. XXXXX și la cet. Bortă Pavel din s. XXXXX, care se ocupă cu achiziționarea metalului uzat. Conform concluziilor expuse în raportul de expertiză judiciară nr. XXXXX din 11.06.2017 cutia de viteză și remorca de tractor constituie metal uzat;

- în cadrul cercetării judecătorești s-a demonstrat nevinovăția și prin faptul că: în luna iunie 2015 la o ședință operativă a primăriei s-a dat sarcini ca angajatul primăriei Leu Vladimir, responsabil de amenajare, ca găsească remorcă pentru transportarea pilonilor de lumină, de la terenul din com. XXXXX în s. XXXXX;

- în cadrul instanței de judecată nu s-a demonstrat nici faptul pretins de părțile vătămate precum că inculpatul s-ar fi aflat la data de 03.08.2015 pe teritoriul brigăzii de tractoare și ar fi dat indicații ce sa încarce, reieșind și din declarațiile părții vătămate Postică Serghei. Însăși partea vătămată Neaga Mihail a declarat că l-a găsit de inculpat la casa fiicei lui și el a fost persoana care l-a anunțat că transportul cu plăci de beton este arestat. La fel și martorii audiați în ședința de judecată au confirmat faptul că inculpatul în data de 03.08.2015 nu s-a aflat pe teritoriul brigăzii de tractoare com. Băcioi,

nu a dat indicații la nici unul din șoferi să încarce careva bunuri de pe acel teritoriu, ultimul aflându-se la uzina de beton Armat din com. Băcioi;

- acțiunea civilă urmează a fi respinsă deoarece pretențiile invocate nu cad sub prevederile art. 1422 Cod civil - prejudiciu moral, dar condamnarea inculpatului constituie deja o satisfacție pentru părțile vătămate;

3.2. În motivarea cererii de apel, avocatul Balaban Sergiu a menționat că:

- la propunerea adoptării sentinței de condamnare cu amenda, de către acuzare, nu au fost respectate prevederile legale procesuale și nu a fost motivată soluția propusă instanței;

- la adoptarea sentinței de condamnare instanța de judecată nu a respectat prevederile procesuale, or, conform prevederilor art. 384 al.3, 385 al. 1 p.1-4, 389 alin.(1) Cod de procedură penală, coroborat cu art. 61 Cod penal în raport cu poziția părților vătămate - sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar pedeapsa cea mai blândă se adoptă numai cu condiția în care, în urma cercetării judecătorești și a personalității inculpatului, au fost stabilite circumstanțe atenuante, precum și alte circumstanțe ce ar asigura, ca aplicarea unei asemenea pedepse a-și asigura în speță, prioritar în viziunea părților vătămate restabilirea echității sociale, dar acuzarea nu a probat soluția atât de blândă propusă, precum și nici instanța nu a constatat în instanță asemenea circumstanțe, ce a-r permite aplicarea celei mai blânde pedepse;

- instanța nu s-a expus referitor la motivele părților vătămate ce demonstrează aplicarea unei pedepse mai aspre inculpatului și anume circumstanțele constatate real în instanța de judecată;

- sentința pronunțată nu este clară părților vătămate referitor la aplicarea pedepsei atât de blânde;

- potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, de către Procuror s-au dat citire formal probele invocate de acuzare în listă, dar fără să se indice ce motive, care anume circumstanțe;

- o eventuală condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei; la munca neremunerată în folosul comunității ori amendă nu este efectivă, deci aceste pedepse nu poate fi justificate, dar nici nu pot fi considerate relevante, proporționale și echitabile circumstanțelor cauzei;

- circumstanțele constatate, determină instanța de judecată a găsi rațional, ca metodă de reeducare și corijare, condamnarea inculpatului cu izolarea de societate pe un termen nu mai mare de mediu prevăzut de Lege. În același context, de drept, potrivit prevederilor art. 65 alin. (3) Cod penal, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu

este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, dacă, ținând cont de caracterul infracțiunii săvârșite de cel vinovat în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în timpul exercitării unei anumite activități, instanța de judecată va considera imposibilă păstrarea de către acesta a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2019, apelurile au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Țonu Daniel, prin care invocând temeiurile pentru recurs ordinar prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată;

- avocatul Balaban Sergiu cu părțile vătămate Postica Serghei și Neaga Mihail, prin care invocând temeiurile pentru recurs ordinar prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală a solicitat casarea parțială a deciziei, recunoașterea lui Țonu Daniel vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d), alin. (4) Cod penal, aplicându-i o pedeapsă sub formă de închisoare cu executarea pe un termen mediu prevăzut de norma penală, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, inclusiv de a deține funcția de primar pe un termen maxim de 5 ani. Admiterea integrală a acțiunii civile înaintată de părțile vătămate a admite integral, încasarea din contul lui Țonu Daniel a prejudiciului material direct, adică a echivalentului bunurilor sustrase, precum au fost apreciate de organul de urmărire penală în sumă de 29 000 lei pentru Postica Serghei și respectiv 113 000 lei pentru Neaga Mihail, încasarea din contul lui Țonu Daniel în beneficiul lui Neaga Mihail a prejudiciului material cu titlu de venit ratat în sumă de 50 400 lei, dobânda de întârziere în sumă de 51 415 lei calculată în suma prejudiciului indicat în rechizitoriu de 11300 lei; prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei, încasarea din contul lui Țonu Daniel în beneficiul lui Postica Serghei a prejudiciului material cu de dobânda de întârziere în sumă de 13 240 lei calculată din suma prejudiciului indicat în rechizitoriu de 29 100 lei; prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei.

5.1. În motivarea recursului ordinar, avocatul Pascal Veronica a menționat că:

- instanța de apel nu a cercetat faptul că prima instanță a indicat în sentință declarațiile părților vătămate Neaga și Postica care nu au fost date

în ședința de judecată, adică declarațiile sunt în contradicție cu textul expus în sentință;

- conform procesului-verbal de cercetare la fața locului nu au fost depistate bunurile menționate de partea vătămată. Mai mult la perchezițiile efectuate nu s-au depistat aceste bunuri, cu toate acestea instanța de judecată a considerat adevărate și corespunzătoare declarațiile părții vătămate care și-a menținut poziția că toate bunurile declarate de la faza de urmărire penală au fost sustrate de inculpat. Iar conform probelor din dosar mai multe bunuri nu au fost depistate în momentul efectuării actelor de procedură (percheziție, cercetare la fața locului), dar transmise spre păstrare;

- instanța de apel a reținut declarațiile martorului Bortă Pavel în care se regăsesc frecvente contradicții, începând cu faza de urmărire penală și până în instanța de judecată;

- instanța de apel nu a apreciat toate probele, în apel fiind expuse mai multe încălcări care s-au regăsit la examinarea prezentei cauze penale, inclusiv la calificarea învinuirii, dar prima instanță nu a argumentat nici unul din ele, iar apelul a omis examinarea și motivarea în sensul respingerii sau aditerii acestora;

- prima instanță se contrazice în sentință, alege din raportul de expertiză judiciară din 22 iunie 2017 și din 01 octombrie 2018, cea mai mare sumă de 11 mii lei și respectiv 21 mii lei pentru formele de metal ca pentru bunuri noi, iar în constatare indică că va da apreciere raportului de expertiză, deoarece bunurile puteau fi degradate, pe când în rapoartele de expertiză menționate expertul a stabilit - bunuri uzate 100% cu prețul de 440 lei;

- instanța de apel s-a expus asupra acestui motiv al apelului foarte vag, prin prisma respingerii apelului părților vătămate, dar fără a face o analiză a mărimii prejudiciului material;

- OUP și ulterior instanța de judecată a calificat infracțiunea ca consumată, contrar faptelor și probelor din dosar și anume – nu a avut loc însușirea, care instituie un element principal pentru a defini infracțiunea de furt;

- la materialele cauzei nu există nici o probă care ar demonstra însușirea bunurilor de către Țonu Daniel. Mai mult aceste bunuri au fost depistate la persoane terțe, locuitori ai s. XXXXX și la cet. Bortă Pavel din s. XXXXX, care se ocupă cu achiziționarea metalului uzat. Conform concluziilor expuse în raportul de expertiză judiciară nr. XXXXX din 11.06.2017 cutia de viteză și remorca de tractor constituie metal uzat;

- în cadrul instanței de judecată nu s-a demonstrat nici faptul pretins de părțile vătămate precum că inculpatul s-ar fi aflat la data de 03.08.2015 pe teritoriul brigăzii de tractoare și ar fi dat indicații ce să încarce;

- martorul Bortă Pavel a declarat inițial la faza de urmărire penală că a descărcat la inculpat acasă aceste blocuri, contrar procesului-verbal de percheziție, iar în ședințele de judecată și-a modificat declarațiile recunoscând că a mințit la OUP, fiind impus de ofițerul care instrumenta acest caz. Astfel, Bortă Pavel a recunoscut instanței de judecată că la instrumentarea acestui caz s-au admis mai multe abuzuri;

- învinuirea nu este bazată pe probe directe și pertinente ce ar confirma vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) Cod penal;

- instanța de apel nu numai că nu s-a pronunțat în nici un mod, dar nici nu le-a reflectat în decizia sa, și-a motivat insuficient decizia și aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. În genere motivarea sentinței lipsește - avem transcrierea articolelor din Cod de procedură penală și Cod penal, fără o argumentare de ce anume a ajuns la această concluzie, de ce a respins un argument în favoarea sau defavoarea altuia;

5.2. În motivarea recursului ordinar, avocatul Balaban Sergiu a menționat că:

- instanțele nu s-au pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel atât pentru soluția de condamnare real cu aplicarea prevederilor art. 65 Cod penal, cât și pentru soluțiile de admitere a acțiunii civile, propus de apărare;

- la adoptarea sentinței de condamnare, instanțele nu au respectat prevederile legale procesuale și nu a fost motivată soluția propusă. La fel, la adoptarea sentinței de condamnare instanța de judecată nu a respectat prevederile procesuale, or, conform prevederilor art. 384 alin. (3), 385 al. (1) p.1-4, 389 alin. 1 Cod de procedură penală, coroborat cu art. 61 Cod penal în raport cu poziția părților vătămate - sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar pedeapsa cea mai blândă se adoptă numai cu condiția în care, în urma cercetării judecătorești și a personalității inculpatului, au fost stabilite circumstanțe atenuante, precum și alte circumstanțe ce ar asigura, ca aplicarea unei asemenea pedepse a-r asigura în speță, prioritar în viziunea părților vătămate restabilirea echității sociale, dar acuzarea nu a probat soluția atât de blândă propusă, precum și nici instanța nu a constatat în instanță asemenea circumstanțe, ce a-r permite aplicarea celei mai blânde pedepse;

- instanțele urmau să motiveze sentința și decizia în partea aplicării celei mai blânde pedepse, în raport cu poziția părților vătămate ce au solicitat aplicarea celei mai aspre pedepse, cât și reieșind din comportamentul inculpatului în timpul săvârșirii infracțiunii, după, cât și în timpul ședințelor de judecată, în care în loc de scuzele de rigoare, a atacat el părțile vătămate;

- sentința pronunțată nu este clară părților vătămate referitor la aplicarea pedepsei atât de blânde, în sensul că care circumstanțe anume concret demonstrează această poziție a instanței de fond și apel, or, instanța a motivat în general, doar din considerente logice stabilirea celei mai blânde pedepse, indicând motivele la general și nemotivat, și această obiecție a părților vătămate este confirmată și prin hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 19.06.2006 nr.5 privind sentința judecătorească;

- s-au dat citire formal probelor invocate de acuzare în listă, dar fără să se indice ce motive, care anume circumstanțe de fapt soluția atât de blândă propusă, ca și consecință, partea apărării fiind lipsită de posibilitatea depunerii unui apel efectiv, or, nu cunoaște motivele de fapt și de drept ce au stat la baza propunerii soluției atât cuvântare de către acuzare, care, în contradicție cu prevederile art. 61 și 78 Cod penal au fost bazate doar pe presupuneri și concluzii logice;

- condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei a lui Țonu Daniel, care deținând funcția de Primar al satului XXXXX, r-ul XXXXX, deținând potrivit art. 1 din Legea nr. 436 din 28.12.2006 „privind administrația publică locală” funcția de primar, adică de autoritate reprezentativă, nu este efectivă și nu poate fi justificată, iar metoda de reeducare și corijare este condamnarea inculpatului cu izolarea de societate pe un termen nu mai mare de mediu prevăzut de lege;

6. Referințe asupra recursurilor declarate, a fost depuse de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Ghervas I., prin care a optat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, și de către avocatul Balaban S. în numele părților vătămate, prin care a optat pentru respingerea ca inadmisibil a recursului declarat de către avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se relevă că instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute

de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului.

Din conținutul recursului declarat în cauza deferită judecării, autorul invocă ca temeiuri de drept pentru casarea hotărârii contestate pct. 6) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, precum și pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocând că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

Cu titlu de început, Colegiul penal menționează că, temeiurile pentru recurs invocate de către recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în cauza supusă judecării sunt aplicabile atunci când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu s-a motivat întemeiat hotărârea judecătorească. Adică, este necesar ca hotărârea pronunțată să fie motivată atât în fapt, cât și în drept.

Verificând hotărârea atacată, instanța de recurs apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în hotărârea adoptată, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

De asemenea, instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurentului, precum că hotărârea instanței de apel nu conține motivele ce au stat la baza adoptării soluției. Tot aici, urmează de menționat, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale de condamnare, adică așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată. Instanța de apel fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect de a menține sentința prin care inculpatul a fost condamnat pentru infracțiunea comisă, deoarece fapta acestuia întrunește elementele faptei prejudiciabile prevăzute de legea penală, imputată lui, concluzii ce au rezultat în urma analizei coroborate a cumulului de probe administrat la dosar.

Prin urmare, contrar celor invocate de către recurent, Colegiul penal verificând lucrările dosarului remarcă, că judecând apelul declarat, la caz, instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, audiind

suplimentar inculpatul, părțile vătămate precum și martorii, cercetând suplimentar materialele cauzei în ședința instanței de apel, cu consemnarea lor în procesul verbal al ședinței de judecată, adoptând în consecință o soluție corectă de menținere a sentinței prin care inculpatul a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, aplicându-i-se amendă 500 u.c., ce constituie 10 000 lei.

Tot la acest capitol, instanța de recurs reține că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv hotărârea cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelurilor și menținerea sentinței.

În acest context, dat fiind faptul că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunii menționate mai sus, atât instanța de apel, cât și cea de recurs ordinar nu au avut temeiuri de a devia de la concluziile expuse în sentință în partea stabilirii vinovăției inculpatului la comiterea faptei prejudiciabile imputate acestuia. Respectiv, deoarece chestiunile invocate atât în apel, cât și recurs, au constituit obiect de analiză și în sentința adoptată de către prima instanță, iar potrivit jurisprudenței CtEDO, în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărâri CEDO Garcia Ruis contra Spaniei, Heile contra Finlandei*).

Totodată, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a respectat și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, expunându-se asupra tuturor motivelor esențiale invocate în apel și prin hotărârea sa a oferit răspunsuri plauzibile și argumentate asupra acestora, în coraport cu circumstanțele stabilite în prezenta speță, ce au fost verificate în ședință de judecată.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că, temeiul pentru recurs invocat de recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit incidența în prezenta speță.

Cu referire la incidența temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocat în speță de către recurent, Colegiul penal menționează că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat

elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Potrivit lucrărilor dosarului se constată că, inculpatul Țonu Daniel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal și anume – furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, comisă prin pătrundere, în alt loc pentru depozitare.

Colegiul notează că, prima instanță în hotărârea adoptată a făcut o analiză amplă a probelor administrate la caz, în raport cu învinuirea înaintată inculpatului, oferind răspunsuri argumentate la criticile esențiale invocate de către apărătorul inculpatului, care de altfel au fost identice și în procedurile de apel și recurs ordinar. Prin urmare, dat fiind faptul că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Țonu Daniel, în săvârșirea infracțiunii imputate. Atât instanța de apel, cât și cea de recurs ordinar nu au avut temeiuri de a devia de la concluziile menționate în sentința de condamnare.

Având în vedere cumulul de probe menționat și reținut de către instanțele de fond, Colegiul penal consideră că, acestea întemeiat au ajuns la concluzia despre vinovăția inculpatului Țonu Daniel în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Colegiul penal constată că, atât prima instanță cât și instanța de apel, nu au avut temeiuri de a devia de la concluziile de condamnare. Respectiv, deoarece chestiunile invocate atât în apel, cât și recurs, au constituit obiect de analiză și în sentința adoptată de către prima instanță, iar potrivit jurisprudenței CtEDO, în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte poate în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărâri CEDO Garcia Ruis contra Spaniei, Heile contra Finlandei*).

În sprijinul concluziilor instanțelor de fond, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Contrar criticilor invocate, instanța de recurs consideră că, instanțele de fond justificat au constatat că în acțiunile inculpatului Țonu Daniel se întrunesc toate elementele infracțiunii incriminate, chestiune concluzionată prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între

semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpatul Țonu Daniel și semnele componente de infracțiune prevăzută la art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, pedeapsa aplicată fiind în limitele legii, prima instanță acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61 și 75 Cod penal, sentința cuprinzând datele privind persoana acestuia și circumstanțele care influențează asupra pedepsei, fiind luate în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal, se clasifică ca fiind mai puțin gravă.

Așadar, prin cumulul de probe administrate la caz, instanțele de fond au avut suficiente temeiuri de a constata prezența în acțiunile inculpatului Țonu Daniel a elementelor infracțiunii imputate, iar în cumul argumentele invocate de către apărătorul inculpatului în recursul declarat fiind neîntemeiate și nesusceptibile de a răsturna soluțiile instanțelor de fond emise în speță.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Balaban Sergiu în numele părților vătămate Postica Serghei și Neaga Mihail.

Potrivit recursului declarat de către avocatul părților vătămate, acesta indică incidența temeiurilor de casare a hotărârilor atacate, prin pct. 6), 10) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocând că în cauza dată instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, precum și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită

Potrivit pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în temeiul căruia recurentul indică precum că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în apel, Colegiul penal constată lipsa în recursul declarat a oricărei motivații desfășurate, precum și lipsa argumentelor concrete, esențiale la caz, care în viziunea recurentului a-r vicia hotărârea contestată.

Colegiul penal, analizând textul deciziei atacate constată că, instanța de apel a analizat și verificat cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, și întemeiat a ajuns la concluzia că vina inculpatului Țonu Daniel în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost demonstrată de către prima instanță, aceste concluzii fiind regăsite și de către instanța de apel, respectiv nu au fost încălcate prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel expunându-se asupra argumentelor principale invocate în apel, hotărârea emisă cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția.

Deci, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești a constatat și expus situația de fapt și de drept reținută, just concluzionând că

probele administrate în cursul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată a instanței de fond și instanțe de apel demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului Țonu Daniel, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal consideră că, de fapt invocările recurentului sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, poartă un caracter declarativ, ne fiind expuse argumente veridice în susținerea erorii pretins a fi comise de către instanța de apel, or, hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, atât în fapt, cât și în drept.

La acest capitol, Colegiul penal apreciază ca fiind nefondate alegațiile recurentului în această parte și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

Verificând hotărârea atacată, Colegiul penal apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în hotărârea adoptată, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

Referitor la temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal constată lipsa în recursul declarat a oricărei motivații desfășurate, precum și lipsa argumentelor concrete, esențiale la caz, care în viziunea recurentului a-r vicia hotărârea contestată.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare.

Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată, însă critică hotărârile instanțelor judecătorești referitor la pedeapsa aplicată.

Instanța de recurs consideră că motivele invocate de către recurent la acest capitol sunt lipsite de temei legal.

Astfel, Colegiul penal relevă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea,

de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Subsecvent, instanța de recurs reține că instanțele de judecată au dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpatului, de comportamentul acestuia de până și după săvârșirea infracțiunii, că circumstanțe care atenuază ori agravează răspunderea penală nu au fost stabilite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel, examinându-le în ansamblu, le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art. 414 Cod de procedură penală, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor, a indicat temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea respectivei soluții, precum și motivele adoptării ei, decizia instanței de apel în partea contestată fiind bine argumentată, motivată, legală și întemeiată, iar Colegiul penal nu a constatat existența vreunei erori care ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate, în această parte.

Se mai reține că, apărătorul părților vătămate invocă în prezenta speță incidența cazului de casare prevăzut la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală. Respectiv instanța de recurs reține că, din argumentele recursului declarat se constată, că în opinia acestuia, vina inculpatului Țonu Daniel a fost dovedită și acțiunile lui infracționale urmează a fi încadrate corect precum s-a motivat în rechizitoriu, or, raportul de expertiză a fost efectuat doar după trei ani de la săvârșirea infracțiunii și bunurile, au degradat și numai poate fi stabilită cu exactitate la moment valoarea lor de atunci.

Lecturând materialele cauzei și cercetând fapta incriminată inculpatului, Colegiul penal apreciază ca fiind eronată invocarea temeiului

pentru recurs stipulat la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, întrucât din materialele cauzei se atestă că instanța de apel a considerat justă concluzia primei instanței privind excluderea din învinuire calificativul prevăzut la art. 186 alin. (2) lit. d) CP - cu cauzare de daune considerabile părților vătămate, imputat de acuzatorul de stat. Or, contrar prevederilor art. 126 alin. (2) Cod penal, acuzatorul de stat nu a clarificat, la etapa cercetării judecătorești, valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru fiecare din victimă, starea materială și venitul acestora, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei. Nici părțile vătămate în declarațiile lor nu au indicat că prejudiciul ar fi considerabil pentru ei, iar la întrebarea instanței către partea vătămată Neaga Mihail (ședința din 25.01.2019), acesta a indicat că este considerabil, dar nu a putut concretiza care era venitul său în acea perioadă, inclusiv starea materială a familiei, pentru a permite instanței să conchidă în folosul procurorului.

Prin urmare, potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile pentru recurs menționate la alin. (1) pot fi invocate doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, iar la caz instanța de apel a menținut sentința de achitare a lui Țonu Daniel.

Pe de altă parte, raportat la criticile invocate de apărător în recursul declarat, Colegiul constată că, acestea se referă în bună parte doar la chestiunea de apreciere a probelor.

Elocvent în acest sens, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organul de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Din atare considerente, Colegiul penal nu va analiza și verifica probele administrate în cauză, deoarece în speța deferită judecării nu s-a constatat discrepanță între cele reținute de instanțele de fond în vederea condamnării inculpatului și conținutul real al probelor sau ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o redă.

De altfel, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune rejudecarea unei cauze penale, după cum solicită recurentul.

Rezumând în ansamblu probele administrate, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului Țonu Daniel, în săvârșirea infracțiunii imputate, iar în acțiunile acestuia fiind prezente elementele infracțiunii imputate.

În acest context, Colegiul penal conchide că, nu există temeii legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate la caz, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

13. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului și de către avocatul Balaban Sergiu cu părțile vătămate Neaga Mihail și Postica Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2019, în cauza penală în privința lui *Țonu Daniel XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 13 februarie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Țurcan Anatolie